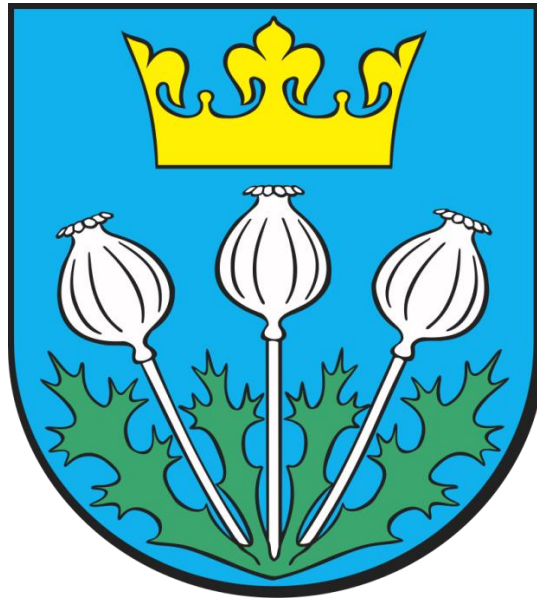

eko-precyzja

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
MAKÓW PODHALAŃSKI ZA ROK 2024**

MAKÓW PODHALAŃSKI 2025

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1. Cel i podstawowe założenia opracowania.....	4
1.2. Zakres opracowania	5
1.3. Podstawy prawne	5
1.4. Uchwały przyjęte przez Radę Miejską w Makowie Podhalańskim	6
2. System gospodarowania odpadami.....	7
2.1. Źródła odpadów	7
2.2. Postępowanie z odpadami na terenie Gminy Maków Podhalański.....	8
2.2.1. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK)	10
2.2.2. Informacje dotyczące zebranych odpadów komunalnych	12
3. Ilość zebranych odpadów	13
4. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych	17
4.1 Odpady zmieszane	19
4.2. Odpady ulegające biodegradacji	19
4.3. Pozostałe odpady zebrane selektywnie, nieulegające biodegradacji	20
5. Wymagane poziomy recyklingu	22
6. Liczba mieszkańców objęta systemem gospodarki odpadami komunalnymi	26
7. Analiza finansowa systemu gospodarki odpadami	27
8. Potrzeby inwestycyjne	28
9. Analiza porównawcza	29
10. Problemy w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy.....	31
11. Podsumowanie i wnioski	31
12. Edukacja ekologiczna	32
13. Co nowego od 2025 r.?	33
SPIS TABEL	35
SPIS RYSUNKÓW.....	35

Wykaz skrótów

b.d.	Brak danych
Art.	Artykuł
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
BDO	Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarce Odpadami
GUS	Główny Urząd Statystyczny
ITPOK	Instalacja termicznego przetwarzania odpadów komunalnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
MBP	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
UE	Unia Europejska
Ust.	Ustępowanie
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ZFŚS	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
ZGK	Zakład Gospodarki Komunalnej
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i podstawowe założenia opracowania

Zgodnie z art 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.) gminy mają obowiązek dokonać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przepisami, analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi powstaje na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi przeprowadza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy i udostępnia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Zakres opracowania

Niniejsza *Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański za rok 2024* zawiera:

1. Opis systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.
2. Ilość zebranych oraz wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.
3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2024.
4. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych frakcji odpadów w 2024 roku.
5. Liczbę mieszkańców objętą systemem gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.
6. Analizę finansową systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.
7. Potrzeby inwestycyjne związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w latach 2025-2027.
8. Analizę porównawczą systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański obejmującą okres 2017 – 2024.
9. Działania edukacyjne realizowane w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
10. Podsumowanie i wnioski.

1.3. Podstawy prawne

Podstawę funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Maków Podhalański w roku 2024 stanowią obowiązujące w tym okresie akty prawne:

Ustawy:

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

Rozporządzenia:

- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U z 2013 r. poz. 122);

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412);
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1530).

Wykorzystywano również poniższe dokumenty strategiczne:

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2028
Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028.

1.4. Uchwały przyjęte przez Radę Miejską w Makowie Podhalańskim

Rada Miejska w Makowie Podhalańskim przyjęła następujące uchwały związane z systemem gospodarki odpadami komunalnymi, które obowiązywały w 2024 roku:

- *Uchwała Nr LVII.541.2023 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 7 grudnia 2023 roku w sprawie: zmiany uchwały nr XXIII.211.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański.*
- *Uchwała Nr XLV.424.2022 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie: wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz określenia stawki opłaty podwyższonej.*
- *Uchwała Nr LVII.543.2023 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 7 grudnia 2023 roku w sprawie: ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.*
- *Uchwała Nr XXXIII.330.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie: zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.*
- *Uchwała Nr LVII.541.2023 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXIII.211.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański.*
- *Uchwała Nr IV.34.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie: ustalenia stawki opłaty za pojemniki z odpadami komunalnymi.*
- *Uchwała Nr XXXIV.338.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie: ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, położonej na terenie Gminy Maków Podhalański.*
- *Uchwała Nr XXXIV.337.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie: pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami*

komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- Uchwała Nr XXXIV.339.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie: określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz sposobu jej składania.
- Uchwała Nr XXXII.321.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 27 października 2021 r. w sprawie: przyjęcia Regulaminu Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Makowie Podhalańskim.
- Uchwała Nr XXVII.244.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII.217.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 02 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz sposobu jej składania.
- Uchwała Nr XXIII.215.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie: odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.
- Uchwała Nr XXIII.212.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie: szczegółowy sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- Uchwała Nr XXIII.210.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XII.100.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia imiennego wykazu inkasentów oraz określenia wysokości prowizji za inkaso.

2. System gospodarowania odpadami

2.1. Źródła odpadów

W myśl ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.) odpady komunalne zostały zdefiniowane, jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady komunalne na terenie Gminy Maków Podhalański powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki z dróg oraz placów.

2.2. Postępowanie z odpadami na terenie Gminy Maków Podhalański

Odpady komunalne z terenu Gminy Maków Podhalański odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zgodnie z *Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański* w 2024 roku prowadzona była zbiórka następujących frakcji odpadów:

- 1) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 2) papier,
- 3) metal,
- 4) tworzywa sztuczne,
- 5) szkło,
- 6) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- 7) bioodpady,
- 8) odpady niebezpieczne,
- 9) przeterminowane leki i chemikalia,
- 10) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- 11) zużyte baterie i akumulatory,
- 12) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 13) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
- 15) zużyte opony,
- 16) odpady tekstyliów i odzieży.

Rodzaje i pojemności pojemników oraz worków do zbierania odpadów na terenie Gminy:

- a) kontenery KP7 o pojemności 7000 litrów na zmieszane odpady komunalny, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe, wielkogabaryty, odpady pochodzące z cmentarzy,
- b) pojemniki 120, 240 i 1100 litrowe na odpady komunalne zmieszane lub zbierane selektywnie (w tym bioodpady),
- c) pojemniki metalowe 120 litrów na popioły paleniskowe,
- d) worki o pojemności 55 i 110 litrów na odpady komunalne zmieszane oddawane przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (podmioty gospodarcze),
- e) worki o pojemności 120 litrów na odpady komunalne zmieszane oraz zbierane selektywnie (w tym bioodpady) oddawane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- f) kosze uliczne o pojemności 30-70 litrów.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do naklejania na worki i pojemniki przeznaczone do zbiórki odpadów segregowanych i niesegregowanych kodów kresowych (indywidualne konta rozliczeniowe) zapewnianych przez Gminę.

Poniżej przedstawiono sposób postępowania z poszczególnymi frakcjami odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański.

Tabela 1. Sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

Lp.	Rodzaj odpadów	Sposób postępowania
1.	odpady z papieru	<p>Papier (tj. odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury) należy zbierać w pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonego napisem „Papier”. Objętość pojemników powinna wynosić: 120 l, 240 l, 1100l lub worków 120 l. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych wynosi dwa razy w ciągu miesiąca.</p> <p>Odpady te właściciele nieruchomości mogą również dostarczyć na swój koszt do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).</p>
2.	odpady ze szkła	<p>Szkło (odpady ze szkła w tym odpady opakowaniowe ze szkła) należy zbierać w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło”. Objętość pojemników powinna wynosić: 120 l, 240 l, 1100l lub worków 120 l. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych wynosi dwa razy w ciągu miesiąca.</p> <p>Odpady te właściciele nieruchomości mogą również dostarczyć na swój koszt do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).</p>
3.	odpady z metali i tworzyw sztucznych	<p>Metale i tworzywa sztuczne (tj. odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe - tetrapaki) należy zbierać w pojemnikach koloru żółtego oznaczonego napisem „Metale i tworzywa sztuczne”. Objętość pojemników powinna wynosić: 120 l, 240 l, 1100l lub worków 120 l. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych wynosi dwa razy w ciągu miesiąca.</p> <p>Odpady te właściciele nieruchomości mogą również dostarczyć na swój koszt do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).</p>
4.	odpady ulegające biodegradacji	<p>Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi mogą kompostować wytwarzane na terenie nieruchomości bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach, w sposób niestwarzający uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich; w przypadku jego braku powinni przekazywać przedsiębiorcy odpady ulegające biodegradacji w pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”. Objętość pojemników powinna wynosić: 120 l, 240 l, 1100 l lub worków 120 l.</p> <p>Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w okresie od 1 kwietnia do 31 października min. jeden raz na tydzień z budynków wielolokalowych i min. jeden raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych – „zbiórka u źródła” lub w okresie od 1 listopada do 31 marca – według potrzeb do PSZOK.</p>
5.	odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	<p>Zbieranie tego rodzaju odpadów będzie się odbywało w systemie „zbiórka u źródła” raz w roku według harmonogramu lub według potrzeb na swój koszt do PSZOK.</p>
6.	odpady budowlane i rozbiórkowe	<p>Odpady te (w ilości 0,5 tony na gospodarstwo rocznie) właściciele mogą dostarczać samodzielnie i na własny koszt do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).</p>

Lp.	Rodzaj odpadów	Sposób postępowania
7.	przeterminowane leki	Odpady takie jak: przeterminowane leki właściciele mogą dostarczać samodzielnie według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK lub w placówkach służby zdrowia, aptekach, których adresy znajdują się na stronie internetowej Urzędu.
8.	zużyte baterie, akumulatory	Odpady takie jak zużyte baterie, akumulatory właściciele mogą dostarczać samodzielnie według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK lub w sposób ciągły u sprzedawców detalicznych baterii przenośnych i akumulatorów przenośnych, w szkołach, siedzibie tut. Urzędu.
9.	popiół ze spalania paliw w paleniskach domowych	Należy gromadzić w oddzielnych metalowych pojemnikach. Dopuszcza się możliwość zagospodarowania odpadów popiołów komunalnych z kotłów opalanych paliwem stałym, przez właścicieli nieruchomości, na potrzeby własne gospodarstw domowych celem likwidowania śliskości drogi (chodnika), niwelacji lub utwardzenia terenu lub poprzez przekazanie innej osobie fizycznej celem ich zagospodarowania. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w okresie od 1 października do 31 maja – raz w miesiącu zbiórka „u źródła” według harmonogramu. Odpady te właściciele nieruchomości mogą również dostarczyć na swój koszt do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).
10.	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	Należy gromadzić w pojemnikach lub workach koloru czarnego. Objętość pojemników powinna wynosić: 120 l, 240 l, 1100l lub worków 120 l. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych wynosi min. dwa razy w ciągu miesiąca, a w okresie od 1 kwietnia do 31 października min. jeden raz na tydzień z budynków wielolokalowych i min. jeden raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych – „zbiórka u źródła”.

źródło: Uchwała Nr LVII.541.2023 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXIII.211.2020 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański, opracowanie własne

2.2.1. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK)

Na terenie Gminy Maków Podhalański funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK). PSZOK zlokalizowany jest przy ulicy Sportowej 7 w Makowie Podhalańskim. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie PSZOK jest Przedsiębiorstwo Wodno – Kanalizacyjne „Eko-Skawa” Sp. z o.o. z siedzibą w Makowie Podhalańskim przy ul. 3 Maja 40a.

W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie odpady komunalne zbierane selektywnie, wytworzone przez mieszkańców gminy Maków Podhalański z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych (domki letniskowe), co, do której jej właściciel złożył Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dostarczone odpady należy umieszczać w specjalnie do tego przeznaczonych i odpowiednio oznaczonych kontenerach/pojemnikach.

W PSZOK-u nieodpłatnie przyjmowane są, dostarczone we własnym zakresie przez mieszkańców gminy Maków Podhalański, selektywnie zbierane odpady komunalne z gospodarstw domowych tj.:

- opakowania z papieru i tektury,
- odpady opakowaniowe z metali i tworzyw sztucznych,
- szkło opakowaniowe,
- odzież,
- tekstylia,
- drewno,
- odpady tworzyw sztucznych,
- odpady metali,
- opony pojazdów osobowych, motocykli, rowerów,
- odpady wielkogabarytowe,
- beton oraz gruz betonowy,
- gruz ceglany,
- baterie i akumulatory pochodzące ze sprzętu gospodarstwa domowego ,
- telewizory, monitory,
- małe i duże urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- urządzenia chłodnicze i klimatyzacyjne np.: lodówki, chłodziarki, klimatyzatory domowe,
- świetlówki, świetlówki energooszczędne,
- odpady ulegające biodegradacji.

W PSZOK-u nie przyjmuje się:

- zmieszanych odpadów komunalnych,
- odpadów zawierających azbest, papy oraz innych pokryć dachowych,
- styropianu budowlanego,
- części samochodowych,
- odpadów niebezpiecznych bez możliwości wiarygodnej identyfikacji (bez etykiet),
- odpadów w uszkodzonych opakowaniach, w stopniu powodującym wyciek substancji znajdujących się wewnątrz tego opakowania,
- odpadów, których ilości, skład i charakter wskazują na to, iż pochodzą z działalności gospodarczej, do których stosuje się odrębne przepisy w zakresie gospodarowania odpadami,
- odpadów wskazujących na źródło pochodzenia inne niż z gospodarstwa domowego,
- sprzętu budowlanego.

Rysunek 1. Lokalizacja PSZOK na terenie Gminy Maków Podhalański

źródło: opracowanie własne

2.2.2. Informacje dotyczące zebranych odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.) przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet, jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Informacje na temat przedsiębiorców posiadających w 2024 r. wpis do rejestru działalności regulowanej, a w związku z tym posiadających możliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Maków Podhalański dostępne są na stronie Urzędu Gminy Maków Podhalański. Są to następujące firmy:

Tabela 2. Firmy odbierające odpady z terenu gminy Maków Podhalański

Lp.	FIRMA, oznaczenie siedziby i adres, lub imię i nazwisko z adresem przedsiębiorcy	NIP
1.	Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne „Eko-Skawa” Sp. z o. o. ul. 3 Maja 40a, 34-220 Maków Podhalański	552-166-57-79
2.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o. o. os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	735-24-97-196
3.	EKO-EFEKT Wywóz śmieci i odprowadzanie ścieków Józef Waclaw Dobrzycki 32-413 Zegartowice 14	681-000-15-66
4.	Firma Usługowo-Handlowa „KOMBUD” Franciszek Kowalczyk 34-242 Łętownia 378	735-108-98-97
5.	Małopolskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. ul. Barska 12, 30-307 Kraków	676-246-04-30
6.	Wido Spółka z o.o os. Sołki 3 34-220 Maków Podhalański	552-171-43-31
7.	„KOMWAD” Spółka z o.o. ul. Nadbrzeżna 58 34-100 Wadowice	551 10 01 109
8.	FCC Podhale Sp. z o. o. ul. Jana Pawła II 115, 34-400 Nowy Targ	735-28-67-368

źródło: Urząd Gminy Maków Podhalański

3. Ilość zebranych odpadów

W 2024 roku w ramach funkcjonowania systemu odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Maków Podhalański zostało odebranych 4 386,7400 Mg odpadów komunalnych. W ramach funkcjonowania PSZOK zostało zebranych 253,3900 Mg odpadów komunalnych.

Na terenie gminy w 2024 roku zostało wytworzonych łącznie **4 640,1300 Mg** odpadów komunalnych.

W poniższej tabeli przedstawiono sumaryczną masę poszczególnych odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 r.

Tabela 3. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański w roku 2024

Kod odpadów	Nazwa	Masa[Mg]
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	113,9800
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	376,0000
15 01 07	Opakowania ze szkła	172,1200

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY MAKÓW PODHALAŃSKI ZA ROK 2024

Kod odpadów	Nazwa	Masa[Mg]
16 01 03	Zużyte opony	2,6400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	253,6600
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	6,4800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 051,7800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	58,5600
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	1 351,5200
SUMA		4 386,7400
Odpady komunalne zebrane w PSZOK (ul. Sportowa 7, Maków Podhalański)		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	6,2200
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,1600
15 01 07	Opakowania ze szkła	39,9400
16 01 03	Zużyte opony	26,6400
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,3300
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	9,1000
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,2500
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,4000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,3550
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	9,6750
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	69,0600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	86,2600
SUMA		253,3900
RAZEM		4 640,1300

źródło: Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

W związku ze zmianą definicji odpadów komunalnych zawartą w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.), od początku roku 2022 odpady remontowo budowlane nie są już odpadami komunalnymi. Jednakże zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.) do postępowania z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi z gospodarstw domowych stosuje się przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. Po zmianie przepisów ilości odebranych i zebranych odpadów remontowo- budowlane pochodzących z gospodarstw domowych są wykazywane jednakże odpady te nie są brane pod uwagę przy wskazywaniu masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych oraz przy wyliczaniu poziomów.

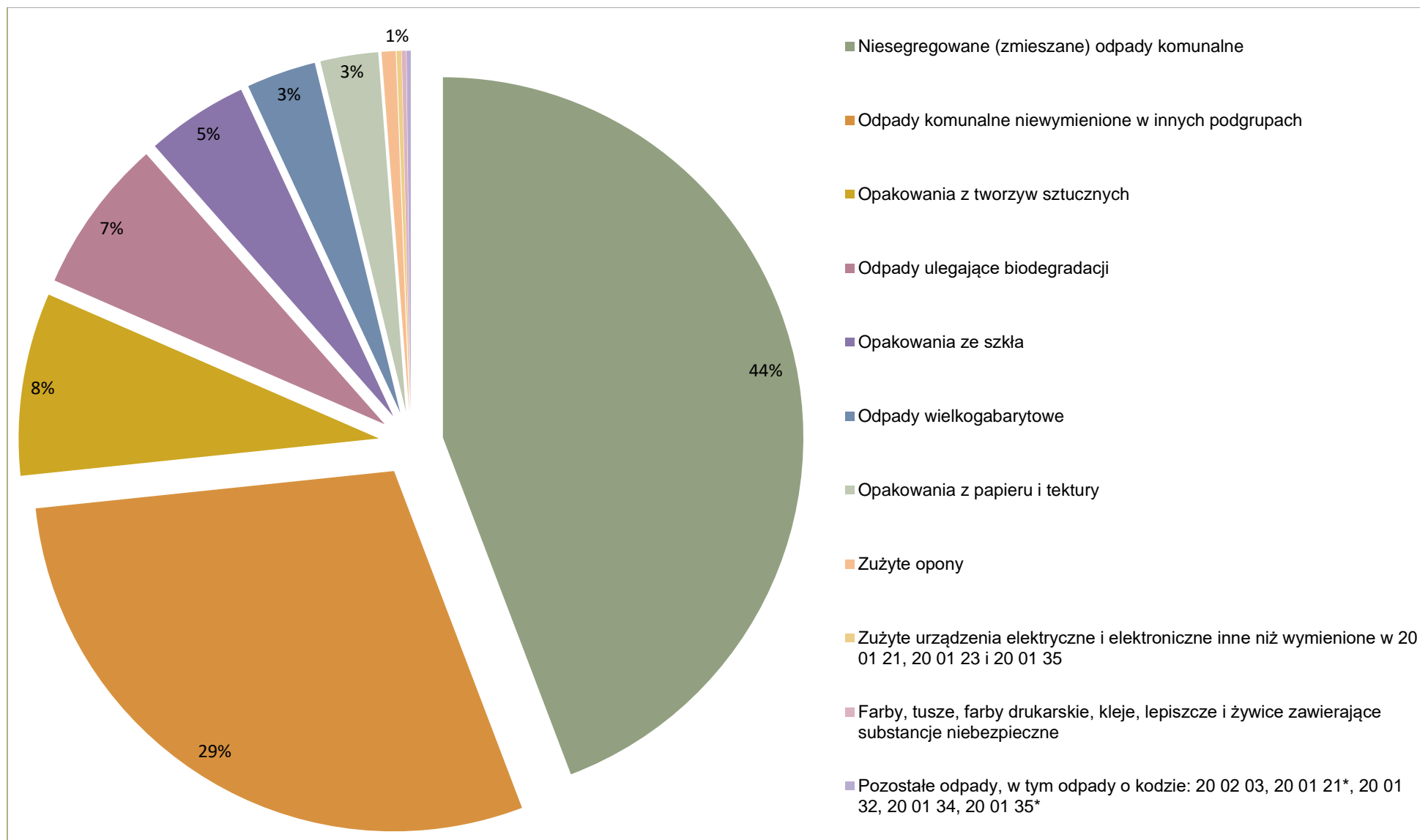
W 2024 roku z terenu Gminy Maków Podhalański odebrano i zebrano łącznie 44,5000 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tabela 4. Informacja o odebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych

Kod odpadów	Nazwa	Masa [Mg]
Odebrane odpady budowlane i rozbiórkowe		
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	12,9400
17 02 02	Szkło	11,3200
SUMA		24,2600
Zebrane odpady budowlane i rozbiórkowe		
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	8,9200
17 02 02	Szkło	11,3200
SUMA		20,2400

źródło: Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

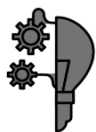
ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY MAKÓW PODHALAŃSKI ZA ROK 2024

Rysunek 2. Ilość odpadów komunalnych odebranych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

źródło: opracowanie własne

4. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych

Podział województwa na RGOK został zniesiony. Wskazane zmiany wynikają z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1579), która zmieniła przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.) m.in. w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami oraz zmiany regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na instalacje komunalne. Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz.U. z 2024 r. poz. 1914 z późn. zm.), jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Wykaz funkcjonujących instalacji mechaniczno-biologicznego do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku oraz instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych na terenie województwa małopolskiego zestawiono w tabeli.

Tabela 5. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa małopolskiego

Instalacje komunalne do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku	
1.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Krzemieniecka 40, 31-580 Kraków
2.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Nad Drwiną, 30-741 Kraków
3.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Półnaki 64, 30-001 Kraków
4.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim
5.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław
6.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Graniczna 48, 32-620 Brzeszcze
7.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. T. Kościuszki 304, 34-123 Chocznia
8.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Głogowa 75, 32-500 Balin
9.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Komunalna 20A, 33-100 Tarnów
10.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Komunalna 29, 33-100 Tarnów
11.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Kornela Ujejskiego 341, 32-400 Myślenice

Instalacje komunalne do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku	
12.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, osiedle Rzeka 419, 34-451 Tylmanowa
13.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Jana Pawła II 115, 34-400 Nowy Targ
14.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Wadowicka 4a, 34-200 Sucha Beskidzka
15.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Tarnowska 120, 33-300 Nowy Sącz
16.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Przemysłowa 7, 38-300 Gorlice
Instalacje komunalne do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych	
1.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Barycz, ul. Krzemieniecka 40, 31-580 Kraków
2.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Kęckie Góry Północne, 32-650 Kęty
3.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław
4.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Graniczna 48, 32-620 Brzeszcze
5.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim
6.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Głogowa 75, 32-500 Chrzanów, Balin
7.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Komunalna 31, 33-100 Tarnów
8.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Czysta, 33-101 Tarnów
9.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Kornela Ujejskiego 341, 32-400 Myślenice
10.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Tarnowska 120, 33-300 Nowy Sącz
11.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, 33-340 Stary Sącz-Piaski
12.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, 34-200 Sucha Beskidzka ul. Wadowicka 4a
13.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, 34-123 Chocznia, ul. T. Kościuszki 304

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

4.1 Odpady zmieszane

Zmieszane odpady komunalne (20 03 01) pochodzące z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku w całości zostały skierowane do Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. Odpady zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12.

W tabeli przedstawiono sposób zagospodarowania odpadów zmieszanych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.

Tabela 6. Sposób zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

Lp.	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Masa przekazana [Mg]	Proces przetwarzania
1.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.; Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi	2 051,7800	R12
RAZEM		2 051,7800	

źródło: Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

4.2. Odpady ulegające biodegradacji

W roku 2024 na terenie Gminy Maków Podhalański zebrano łącznie 322,7200 Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Odpady zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12 i R3.

W tabeli przedstawiono sposób zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.

Tabela 7. Sposób zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

Lp.	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady ulegające biodegradacji	Kod odpadów	Masa przekazana [Mg]	Proces przetwarzania
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości				
1.	WIDO Sp. z o.o.; Zakład Gospodarowania Odpadami	15 01 01	49,0200	R12
2.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.; Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi	15 01 01	64,9600	R12
3.	FCC Podhale Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów	20 01 01	250,8600	R3
4.	FUH KOP-EKO Karol Trzupek; Kompostownia KOP-EKO K. Trzupek	20 02 01	2,8000	R3
Odpady komunalne zebrane w PSZOK (ul. Sportowa 7, Maków Podhalański)				

Lp.	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady ulegające biodegradacji	Kod odpadów	Masa przekazana [Mg]	Proces przetwarzania
1.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.; Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi	15 01 01	6,2200	R12
2.	FCC Podhale Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów	20 01 01	69,0600	R3

źródło: Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

4.3. Pozostałe odpady zebrane selektywnie, nieulegające biodegradacji

W tabeli przedstawiono sposób zagospodarowania selektywnie zebranych odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku. Odpady zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12 oraz R5.

W tabeli przedstawiono sposób zagospodarowania odpadów nieulegających biodegradacji pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku.

Tabela 8. Sposób zagospodarowania pozostałych odpadów selektywnie zebranych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

Lp.	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa przekazana [Mg]	Proces przetwarzania
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości				
1.	Instalacja do doczyszczania odpadów zbieranych selektywnie i wytwarzania paliwa alternatywnego w Krakowie, MIKI Recykling Sp. z o.o.	15 01 02	306,6200	R12
2.		15 01 07	141,4600	R12
3.		16 01 03	1,8400	R12
4.		20 03 07	53,4200	R12
5.	WIDO Sp. z o.o. Zakład Gospodarowania Odpadami Sortownia odpadów selektywnie zbieranych	15 01 02	69,3800	R12
6.		15 01 07	30,6600	R12
7.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MIKI Mieczysław Jakubowski	16 01 03	0,8000	R12
8.	Instalacja MBP Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi	17 01 07	4,0200	R5
9.	FCC Podhale Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Instalacja MBP	20 02 03	6,4800	R12

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY MAKÓW PODHALAŃSKI ZA ROK 2024

Lp.	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa przekazana [Mg]	Proces przetwarzania
10.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.; Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi	20 03 07	5,1400	R12
Odpady komunalne zebrane w PSZOK (ul. Sportowa 7, Maków Podhalański)				
1.	Instalacja do doczyszczania odpadów zbieranych selektywnie i wytwarzania paliwa alternatywnego w Krakowie, MIKI Recykling Sp. z o.o.	15 01 02	4,1600	R12
2.		15 01 07	39,9400	R12
3.		16 01 03	26,6400	R12
4.		17 01 07	8,9200	R12
5.		17 02 02	11,3200	R12
6.		20 01 32	0,2500	R12
7.		20 01 34	0,4000	R12
8.		20 03 07	86,2600	R12
9.	Spółdzielnia Pracy Argo-Film	20 01 21*	0,3300	R12
10.	Instalacja do wytwarzania odpadów palnych Zakład Utylizacji Odpadów Przemysłowych Zygmunt Pacanowski	20 01 27*	9,1000	R12
11.	Firma Handlowo Usługowa Marek Woźny	20 01 35*	1,3550	R12
12.		20 01 36	1,3550	R12
13.	Zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego Elektrorecykling S.A., ul. Zofii Nałkowskiej 6	20 01 36	8,3200	R12

źródło: Sprawozdanie Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

5. Wymagane poziomy recyklingu

W 2021 r. zostało uchylone Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016, poz. 2167). W związku z czym, poziom recyklingu nie będzie już obliczany z podziałem na: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło czy inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.

Nowy sposób obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został przedstawiony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. 2021, poz. 1530). Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się zgodnie ze wzorem:

$$P = \frac{Mr}{Mw} \times 100\%$$

gdzie:

P – oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażony w %,

Mr – oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, wyrażoną w Mg,

Mw – oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg.

Przy czym do łącznej masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, oznaczonej symbolem „Mr”, zalicza się:

1. odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06;
2. odpady powstałe z przetworzenia odpadów, o których mowa w pkt 1.

Natomiast do łącznej masy wytworzonych odpadów komunalnych, oznaczonej symbolem „Mw”, zalicza się odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06.

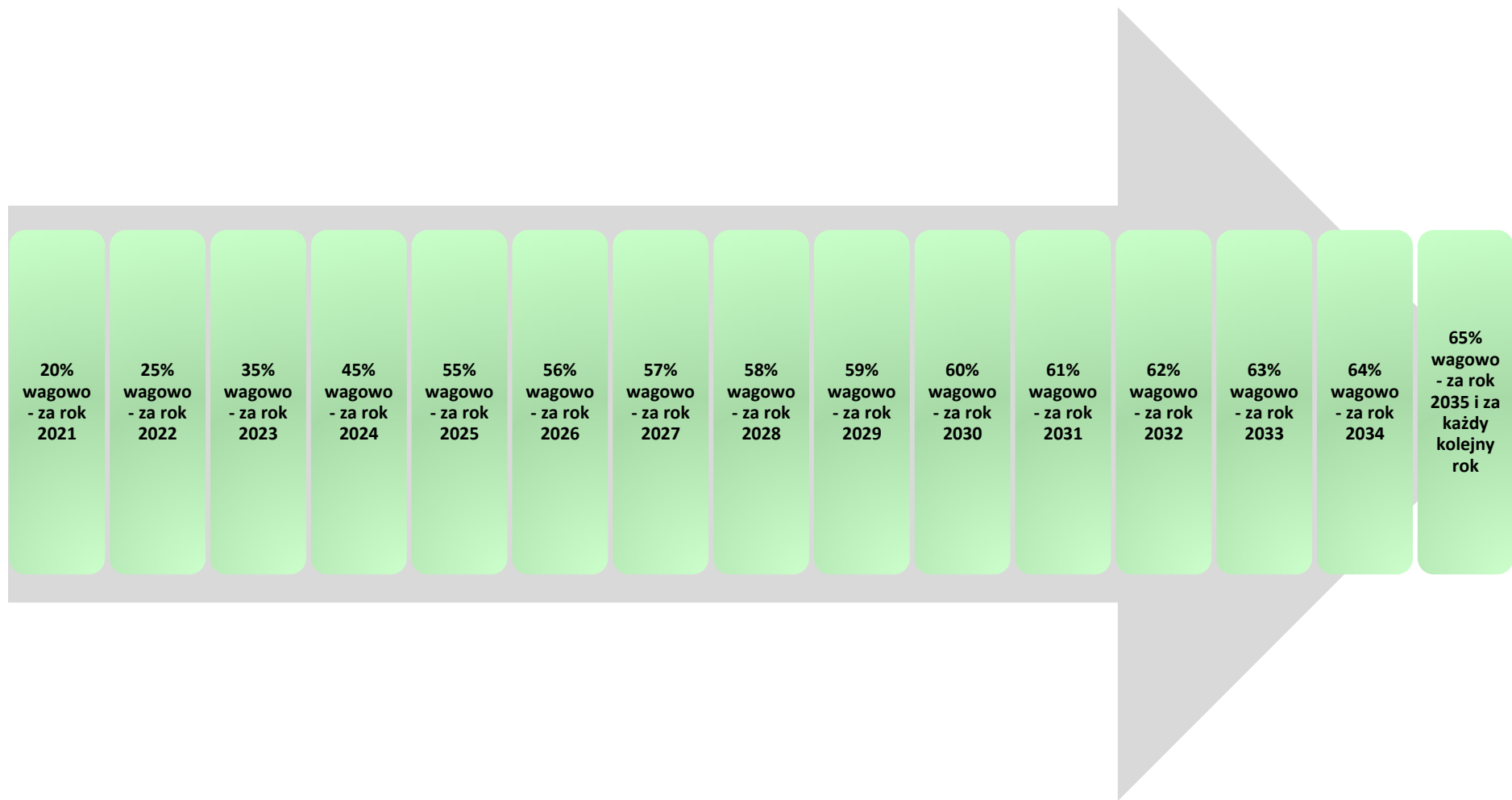
W poniższej tabeli przedstawiono masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, które zostały zebrane na terenie Gminy Maków Podhalański w roku 2024.

Tabela 9. Masa odpadów komunalnych, przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, zebranych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku

Kod odpadów	Nazwa	Masa odpadów [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	120,2000	94,4278
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	380,1600	182,9696
15 01 03	Opakowania z drewna	0,0000	7,8800
15 01 04	Opakowania z metali	0,0000	32,8931
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,0000	22,4200
15 01 07	Opakowania ze szkła	212,0600	265,8199
16 01 03	Zużyte opony	2,6400	1,2310
19 12 01	Papier i tektura	0,0000	0,0086
19 12 02	Metale żelazne	0,0000	86,2222
19 12 03	Metale nieżelazne	0,0000	1,6534
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,0000	0,0346
19 12 05	Szkło	0,0000	0,0073
19 12 07	Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0,0000	25,6739
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	322,7200	322,7200
SUMA		1 037,7800	1 043,9614

źródło: Sprawozdanie wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok, opracowanie własne

Na rysunku poniżej zostały przedstawione poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, jakie gminy powinny osiągać na podstawie Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.).

Rysunek 3. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2021-2035

źródło: Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.), opracowanie własne

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2024 wyliczone wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1530) wyniósł:

- **56,94 %** - wymagany poziom został osiągnięty.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania za rok 2024, wyliczony wg obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412) wyniósł:

- **3,61 %** - osiągnięcie tego poziomu nie jest obecnie wymagane, jednak zgodnie z wytycznymi Ministra Środowiska, jego obliczenie jest konieczne.

Poziom składowania

Zgodnie z art. 3b ust. 2a-2b (wejście w życie 1 stycznia 2022 r.) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zostały zobowiązane do określania poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, zwanym dalej „poziomem składowania”. Poziom składowania oblicza się, jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Osiągnięcie odpowiedniego poziomu składowania zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach będzie wymagane od roku 2025:

- 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

W związku z tym poziom ten wyniósł **27,73 %**.

Udział przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów

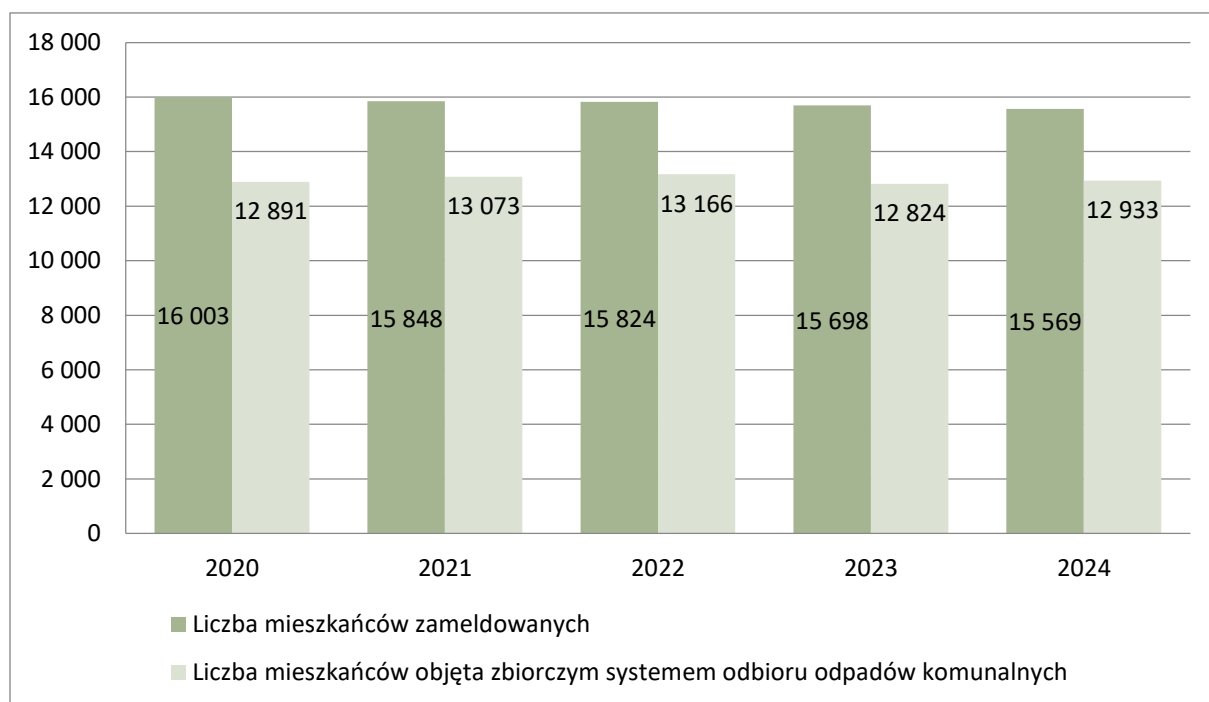
Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2024 roku wyniosła 4 610,8500 Mg. Natomiast łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania wyniosła 267,3814 Mg. W związku z powyższym stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł **4,93 %**.

6. Liczba mieszkańców objęta systemem gospodarki odpadami komunalnymi

Liczba mieszkańców zameldowanych (meldunek stały) na terenie Gminy Maków Podhalański wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 15 569 osoby (miasto – 5 403 osób, wieś – 10 166 osób). Liczba mieszkańców Gminy Maków Podhalański objęta zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2024 roku wynosiła 12 933 osób (miasto – 4 620 osób, wieś - 8 313 osób).

Należy podkreślić, że różnica między liczbą meldunkową oraz liczbą osób ujętą w złożonych deklaracjach (2 636 osób) jest stanem naturalnym, wynikającym z meldunku osób, które, na co dzień zamieszkują poza Gminą Maków Podhalański (np. studenci, emigranci zarobkowi).

Rysunek 4. Liczba ludności zameldowanej oraz objęta zbiorczym system odbioru odpadów komunalnych w latach 2020-2024

źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ASGOK za lata 2020-2024

Liczba nieruchomości zamieszkałych objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2024 roku wynosiła 4 518 gospodarstwa (w tym 266 złożonych deklaracji od „Domków Letniskowych” - nieruchomości zamieszkiwanych sezonowo wciągniętych do gminnego systemu gosp. odp.). Należy nadmienić, że na terenie Gminy Maków Podhalański budynki niezamieszkałe nie są objęte zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych. Podmioty są zobowiązane do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów pochodzących z działalności gospodarczej według indywidualnych cenników firm. W roku 2024 zawartych było 497 indywidualnych umów podmiotów prowadzących działalność z firmami odbierającymi od nich odpady z działalności. W Rejestrze Działalności Regulowanej na koniec 2024 roku mamy wpisanych 8 firm z czego tylko 2 świadczyły takie usługi (pozostałe firmy złożyły sprawozdania zerowe).

W 2024 roku na terenie Gminy Maków Podhalański było 2 351 szt. kompostowników (1 829 na wsi i 522 w mieście), a liczba osób kompostujących odpady wg deklaracji wyniosła 8 274 (6 342 na wsi i 1 932 w mieście).

W 2024 roku przeprowadzono 44 kontrole dotyczących poprawności danych w złożonych deklaracjach przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

7. Analiza finansowa systemu gospodarki odpadami

Łączne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku wyniosły **5 703 090,08 zł**. Natomiast wpływy do budżetu związane z poborem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości w roku 2024 wyniosły **4 362 732,16 zł**. W związku z tym, w systemie finansowania uzyskano deficyt w wysokości 1 340 357,92 zł, który został pokryty z Budżetu Gminy.

W roku 2024 na terenie gminy Maków Podhalański obowiązywały następujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- Opłata za odpady komunalne: 31 zł/miesiąc od mieszkańca.
- Opłata podwyższona (brak segregacji): 93 zł/miesiąc od mieszkańca.
- Dla domków letniskowych i nieruchomości rekreacyjnych: 171 zł/rok.
- Opłata podwyższona (brak segregacji na ww. nieruchomościach): 513 zł/rok.
- Zwolnienie z opłaty w wysokości 5 zł/miesiąc dla właścicieli domów jednorodzinnych kompostujących bioodpady.

W poniższej tabeli przedstawiono bilans finansowy związany z funkcjonowaniem zbiorczego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w roku 2024.

Tabela 10. Bilans finansowy związany z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 r.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Koszty [zł]
WYDATKI		
1.	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	83 906,80
2.	Wydatki związane z realizacją zadań statutowych	5 619 183,28 zł
2a.	Prowadzenie PSZOK	298 080,00 zł
2b.	Obsługa administracyjna systemu	85 406,80 zł
SUMA		5 703 090,08 zł
DOCHODY		
1.	Opłaty za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	4 362 732,16 zł

źródło: Urząd Gminy Maków Podhalański

Należy nadmienić, że zgodnie z art. 6r ust. 1aa Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.) środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W roku 2024 Gmina Maków Podhalański zawarła z Powiatem Suskim umowę w sprawie partycypacji w kosztach związanych z unieszkodliwianiem i transportem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Maków Podhalański. Partycypacja w kosztach unieszkodliwiania i transportu wyrobów zawierających azbest w obrębie nieruchomości przedstawiała się następująco:

- 40 % - kosztów zadania - pokrywała Gmina,
- 30 % - kosztów zadania - pokrywał Powiat,
- 30 %- kosztów zadania - pokrywała osoba fizyczna.

W ramach umowy obsłużono łącznie 41 osób fizycznych, od których odebrano i zutylizowano 104,24 t wyrobów zawierających azbest pochodzący z pokryć dachowych i elewacji budynków - na łączną kwotę 17 402,72 zł.

8. Potrzeby inwestycyjne

Na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku współfinansowano doposażanie Gminnej Spółki Komunalnej w sprzęt (samochody śmieciarki oraz do czyszczenia ulic) odbierającej odpady komunalne od mieszkańców w ramach umowy in-house - taboru samochodowego.

W przyszłości Gmina Maków Podhalański powinna również realizować zadania mające charakter ciągły, do których zaliczyć można:

1. Kontynuacja działań związanych ze zmniejszaniem wytwarzanych i deponowanych ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
2. Uwzględnianie w przetargach kryteriów związanych z ochroną środowiska, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów, poprzez włączanie do procedur zamówień publicznych zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów.
3. Prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej uwzględniającej informowanie społeczeństwa o systemie gospodarki odpadami komunalnymi oraz promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co może wpłynąć na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz minimalizację nielegalnego składowania odpadów.
4. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów komunalnych zgodnie z wyznaczonymi w Planie regionami gospodarki odpadami komunalnymi; objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych oraz systemem selektywnego zbierania odpadów.
5. Opracowywanie i wdrożenie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych w zakresie czterech frakcji odpadów: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła i odpadów biodegradowalnych w celu spełnienia poziomów recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia.

6. Modernizacja punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazanie miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki np. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
7. Eliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów.
8. Rozbudowa systemów zbierania olejów odpadowych poprzez utrzymanie wysokiego poziomu odzysku i recyklingu olejów odpadowych. Prowadzenie działań informacyjnych wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców o szkodliwości olejów usuwanych do środowiska.
9. Upowszechnienie systemu zbierania przeterminowanych leków (w tym selektywnego) z gospodarstw domowych.
10. Sukcesywna aktualizacja inwentaryzacji budynków i urządzeń zawierających azbest celem sukcesywnego i bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska usuwania wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa.
11. Rozpoznanie systemu zbierania przeterminowanych środków ochrony roślin.
12. Ograniczanie składowania zużytych baterii i akumulatorów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę tego typu odpadów oraz unieszkodliwianie ich w instalacjach do tego przeznaczonych.
13. Doskonalenie i rozwój systemu zbierania zużytych opon prowadzący do wzrostu ich odzysku.
14. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi.
15. Doskonalenie funkcjonowania systemów selektywnego zbierania recyklingu odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w celu zwiększenia poziomów odzysku i recyklingu tych odpadów.

9. Analiza porównawcza

Do przeprowadzenia analizy porównawczej wykorzystana poniższą tabelę, w której zebrano wskaźniki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w latach 2017-2024. Ocenę zmian zaprezentowano w formie graficznej, gdzie:

- zmiana niekorzystna
- zmiana neutralna
- zmiana korzystna; poziomy recyklingu/ograniczenia składowania osiągnięte

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY MAKÓW PODHALAŃSKI ZA ROK 2024

Tabela 11. Analiza porównawcza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w latach 2017-2024

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość								Ocena zmian
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1.	Masa odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców	Mg	3 893,2850	3 960,7200	3 721,2920	4 272,5230	4 245,7900	3 843,4800	3 870,3000	4 386,7400	
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych zmieszanych	Mg	3 364,4200	2 969,2200	1 887,7200	1 427,8810	1 421,8020	1 568,1800	1 944,2400	2 051,7800	
3.	Udział odpadów komunalnych zmieszanych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych	%	86,42	74,97	50,73	33,42	33,48	40,80	50,23	46,77	
4.	Masa odpadów komunalnych zmieszanych przekazana do RIPOK	Mg	3 364,4200	2 969,2200	1 887,7200	1 427,8810	1 421,8020	1 568,1800	1 944,2400	2 051,7800	
5.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami surowców wtórnych, w tym papier, metal, tworzywa sztuczne	%	24,4	40	30	85,63					-
6.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	%					27,00	30,00	37,06	56,94	
7.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	100	100	100	100	100				-
8.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	%	36,3	10	6	1,28	1,24	2,70	0,90	3,61	
9.	Poziom składowania odpadów komunalnych	%						22,11	11,68	27,73	
10.	Liczba mieszkańców objęta zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych	liczba os.	12 472	13 219	13 128	12 891	13 073	13 166	12 824	12 933	

źródło: opracowanie własne

10. Problemy w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy

 Na terenie gminy Maków Podhalański występują coraz częstsze interwencje dotyczące spalania odpadów w piecach/kotłach. Nieco rzadsze niż w roku ubiegłym, ale nadal pojawiające się dzikie wysypiska głównie zużytych opon, gruzu (i innych śmieci z działalności), brak wykrywalności tych sprawców. Miejsca, w których są wyrzucane odpady stanowią współwłasność kilkudziesięciu osób o nieregulowanym stanie prawnym, zbyt przewlekłe procedury ich usuwania podczas odwołań od decyzji nakazujących ich usunięcie, co powoduje, że koszty usunięcia ostatecznie pokrywają mieszkańcy gminy. Ponadto RODO uniemożliwia zamontowanie kamer, czy też fotoułapek choćby dla samego „straszak” w miejscach stałego podrzucania śmieci (przydrożne rowy głównie na pograniczu gmin).

Kolejnym problemem są braki kadrowe i budżetowe w pokrywaniu kosztów postępowań administracyjnych (liczna korespondencja) w „udowadnianiu” niewłaściwej segregacji.

11. Podsumowanie i wnioski

 Zgodnie z art 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399, 1717 z późn. zm.) gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Przeprowadzona analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański za rok 2024 prowadzi do następujących wniosków:

1. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański funkcjonuje w sposób prawidłowy. Zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2024 roku objętych zostało 12 933 mieszkańców.
2. Na terenie Gminy Maków Podhalański w roku 2024 bezpośrednio od mieszkańców zebranych zostało 4 386,7400 Mg odpadów komunalnych, z czego w formie zmieszanej 2 051,7800 Mg.
3. Wszystkie odpady w formie zmieszanej były poddane procesom przetwarzania R12.
4. Łączne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku wyniosły 5 703 090,08 zł. Natomiast wpływy do budżetu związane z poborem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości w roku 2024

wyniosły 4 362 732,16 zł. W związku z tym, w systemie finansowania uzyskano deficyt w wysokości 1 340 357,92 zł, który został pokryty z Budżetu Gminy.

5. Nie stwierdza się obecnie braku możliwości technicznych dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański. Aktualnie na jej terenie funkcjonuje PSZOK (ul. Sportowa 7, Maków Podhalański).
6. W przyszłości nacisk położony powinien być przede wszystkim na dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
7. Analiza porównawcza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w latach 2017-2024 prowadzi do następujących wniosków:
 - wzrost masy zebranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański wraz ze wzrostem liczby osób objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów,
 - spadek udziału frakcji odpadów zmieszanych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Maków Podhalański,
 - Osiągnięcie wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.
8. Gmina w 2024 roku brała czynny udział w badaniu, realizowanym przez Zakład Monitoringu i Prognozowania w Gospodarce Odpadami (IOŚ-PIB). W ramach badania gmina regularnie przesyłała wyniki zbierane od mieszkańców. Dzięki czemu uzyskano rzetelne i wiarygodne dane dotyczące poziomu przydomowego kompostowania bioodpadów w gminie.

12. Edukacja ekologiczna

Aby sprostać wymaganiom określonym w przepisach prawnych dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi konieczne jest prowadzenie skutecznych działań edukacyjnych. Wynika to z tego, że na wartość poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, będącego jednym z wyznaczników właściwego gospodarowania odpadami, znaczący wpływ ma jakość strumienia odpadów kierowanych do instalacji przetwarzających odpady. Prawidłowa segregacja odpadów u źródła jest niezbędna, aby tę jakość poprawić. Prowadzenie szeregu działań edukacyjnych i informacyjnych ma, więc na celu zwiększenie świadomości ekologicznej poprzez nauczanie społeczeństwa właściwego postępowania z odpadami.

W 2024 roku placówki szkolne przeprowadziły szereg inicjatyw edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi. Wśród zrealizowanych działań znalazły się m.in.:

- turnieje wiedzy ekologicznej pod hasłami: „Uczymy się segregacji śmieci” oraz „Ratujemy naszą Ziemię”,
- konkurs plastyczny pt. „Czyste powietrze wokół nas”,
- warsztaty tematyczne pt. „Energia odnawialna”,
- zajęcia edukacyjne dla uczniów klas 0–III dotyczące zasad segregacji i recyklingu odpadów, połączone z wykonaniem własnoręcznych koszy do segregacji,
- praktyczna nauka segregowania odpadów oraz tworzenie pojemników przeznaczonych do segregacji,
- obchody Tygodnia Ekologicznego, obejmujące m.in. pogadanki, występy artystyczne oraz prace plastyczne o tematyce ekologicznej,

- lekcje wychowawcze poświęcone zagadnieniom związanym z gospodarką odpadami.

Dodatkowo, jak co roku, zorganizowana została akcja sprzątanania pod nazwą „Posprzątaj z nami Małopolskę”. W inicjatywę tę aktywnie włączają się mieszkańcy Gminy, Radni, Strażacy, Sołtysi oraz wszystkie szkoły z terenu gminy.

W umowach zawieranych z podmiotami (Instalacjami Odzysku), które zajmują się zagospodarowaniem odpadów komunalnych zebranych na terenie naszej Gminy, zawarte są zapisy dotyczące tzw. "akcji promującej" prawidłową gospodarkę odpadami, w szczególności recyklingu. W ramach tych działań promocyjnych firmy dostarczają różnego rodzaju materiały i gadżety edukacyjne związane z tematyką odpadów, takie jak:

- kosze do segregacji wykonane z materiałów pochodzących z recyklingu,
- pojemniki do monitorowania zużycia baterii,
- ulotki informacyjne i edukacyjne,
- plany lekcji zawierające instrukcje dotyczące prawidłowej segregacji odpadów,
- gry planszowe o tematyce ekologicznej i związanej z gospodarowaniem odpadami.

13. Co nowego od 2025 r.?

Rok 2025 to rok przełomowy dla systemu gospodarki odpadami w Polsce. Szereg istotnych zmian w przepisach, których głównym celem jest poprawa stanu środowiska. Wprowadzone regulacje są o tyle istotne, że w sposób rewolucyjny zmieniają dotychczasowo praktykowane codzienne nawyki związane z segregacją odpadów. Zmiany w gospodarce odpadami opisane poniżej skierowane są dla jednostek samorządowych i mają przyczynić się do rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

Selektywna zbiórka odpadów tekstylnych

Od 1 stycznia 2025 r., zgodnie z przepisami UE, wchodzi w życie obowiązek selektywnego zbierania odpadów typu: tekstylia, odzież, obuwie. Nowe przepisy mają służyć zwiększeniu recyklingu materiałów tekstylnych, a także ograniczyć ich ilość trafiających na składowiska odpadów.

Odtąd zużyte tekstylia traktowane są jako oddzielny typ odpadów i nie można ich już wyrzucać do pojemników na odpady zmieszane.

Tekstylia, które należy segregować:

- ubrania – np. odzież codzienna, sportowa, robocza, bielizna,
- tkaniny domowe – pościele, ręczniki, obrusy, firany, zasłony,
- akcesoria tekstylne – szaliki, czapki, rękawiczki, torby tekstylne,
- buty – obuwie wszelkiego rodzaju, choć mogą być one zbierane oddzielnie w specjalnych punktach.

Obowiązek selektywnego zbierania tekstyliów jest zadaniem gmin, który jest realizowany w ramach Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Każda gmina zobowiązana jest ustanowić przynajmniej jeden taki punkt na swoim terenie, i tam powinny trafiać segregowane tekstylia. Oprócz selektywnego zbierania odpadów tekstylnych w PSZOK, gminy mogą dodatkowo zapewnić np. kontenery na tekstylia, które będą rozmieszczone w miejscach publicznych, akcyjne zbieranie w workach „door-to-door”,

odbieranie nadających się do ponownego użycia tekstyliów bezpośrednio z mieszkań/domów, współpracę z organizacjami non-profit zajmującymi się charytatywnym zbieraniem odzieży nadającej się do ponownego użycia. Gminy będą mogły ukarać mieszkańców, którzy nie dostosują się do nowych przepisów. Tak samo, jak w przypadku selekcji innych odpadów - szkła, plastiku czy papieru.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	9
Tabela 2. Firmy odbierające odpady z terenu gminy Maków Podhalański	13
Tabela 3. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański w roku 2024	13
Tabela 4. Informacja o odebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych	15
Tabela 5. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa małopolskiego	17
Tabela 6. Sposób zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	19
Tabela 7. Sposób zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	19
Tabela 8. Sposób zagospodarowania pozostałych odpadów selektywnie zebranych pochodzących z terenu Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	20
Tabela 9. Masa odpadów komunalnych, przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, zebranych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	23
Tabela 10. Bilans finansowy związany z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 r.	27
Tabela 11. Analiza porównawcza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Maków Podhalański w latach 2017-2024	30

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja PSZOK na terenie Gminy Maków Podhalański	12
Rysunek 2. Ilość odpadów komunalnych odebranych na terenie Gminy Maków Podhalański w 2024 roku	16
Rysunek 3. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2021-2035	24
Rysunek 4. Liczba ludności zameldowanej oraz objęta zbiorczym system odbioru odpadów komunalnych w latach 2020-2024	26